

Valsts pētījumu programmas "Letonika" 1. stratēģiskās vadības padomes sēdes protokols

2018. gada 5. jūlijā
Sēde sākas: plkst. 13:00
Sēde beidzās: 14:30
Apspriežu zālē

Darba kārtība

1. Izglītības un zinātnes ministra prof. Kārļa Šadurska uzruna.
2. Padomes locekļu kopbilde.
3. Sēdes darba organizācijas saskaņošana.
4. Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotā informācija par valsts pētījumu programmas "Letonika" konceptuālo ietvaru un programmas ieviešanu.
5. Programmas nosaukuma, virsmērķa, mērķa, uzdevumu un plānoto sasniedzamo rezultātu apspriešana.
6. Turpmākais padomes darba plāns.
7. Dažādi.

Sēdē piedalās:

Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāre, padomes priekšsēdētāja Līga Lejiņa

Izglītības un zinātnes ministrijas pieaicināts pastāvīgais neatkarīgais eksperts Vaira Viķe Freiberga

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs, padomes loceklis Jānis Garisons

Ārlietu ministrijas vēstnieks – Plānošanas grupas vadītājs, padomes loceklis Andris Razāns

Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos, deleģētais padomdevējs Inita Pauloviča

NATO Stratēģiskās komunikācijas ekselences centra vecākā eksperte, deleģētais padomdevējs Elīna Lange-Ionatamišvili

Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta vadītāja, padomes loceklis Ilze Pavlova

Valsts prezidenta likumdošanas un juridiskā padomniece, padomes loceklis Kristīne Jaunzeme

Izglītības un zinātnes ministra biroja vadītājs Andis Geižāns

Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora pienākumu izpildītājs, direktora vietnieks zinātnes jomā Dmitrijs Stepanovs

Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta nozares eksperte Lana Frančeska Dreimane

Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta nozares eksperte Velta Baseviča

Izglītības un zinātnes ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Lāsma Šķestere

Sēdi atklāj Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis.

Valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdes locekļi tiek iepazīstināti ar programmas konceptuālā ietvara sagatavošanas procesu. Īsumā paskaidrota programmas izvērtēšana, kas tiek nodrošināta visiem programmas projektiem, piesaistot neatkarīgus ārvalstu ekspertus. Valsts pētījumu programmas darbību regulē Zinātniskās darbības likums (grozījumi 12.07.2018.), kas deleģē Ministru kabinetam noteikt valsts pētījumu programmu projektu pieteikšanas, ekspertīzes, īstenošanas un finansēšanas kārtību, kā arī valsts pētījumu programmu projektu īstenošanai piešķirto finanšu līdzekļu izlietojuma kontroles kārtību.

Vārds tiek dots Vairai Viķei Freibergai.

Vaira Viķe Freiberga īsumā klātesošos iepazīstina ar savu saikni ar 2014.–2017.gada programmu "Letonika". Pēc ievadvārdiem Vaira Viķe Freiberga aicina Izglītības un zinātnes ministriju sniegt apkopotu informāciju par 2014.–2017.gada programmā "Letonika" paveikto, it īpaši par baltistikas pētniecības virzienu. Šāds pārskats ļautu saprast kā programmai būtu jāattīstās turpmāk un lai neveidotos pētniecisko tēmu pārklāšanās.

Andis Geižāns ierosina nākamo sēdi sākt ar saturīgu, visaptverošu ziņojumu par Letonikas sasniegumiem iepriekšējos valsts pētījumu programmas posmos.

Izglītības un zinātnes ministrs iepazīstina klātesošos ar darba kārtību, ko padomes locekļi apstiprina.

Līga Lejiņa vada sēdi un iepazīstina valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdes locekļus ar turpmāko sēdes norisi. Vārds par valsts pētījumu programmu "Letonika" tiek dots Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora p.i. Dmitrijam Stepanovam.

Dmitrijs Stepanovs iepazīstina valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdes locekļus ar programmas mērķi un uzdevumiem, kā programma ir attīstījies un kāds ir īstenošanas laika plāns un piešķirtais valsts budžeta finansējums tās īstenošanai. Kā arī tiek raksturoti stratēģiskās padomes uzdevumi, loma un pienākumi.

Līga Lejiņa īsumā informē, ka, lai izvirzītu programmas mērķus un uzdevumus, ir notikusi: nozaru ministriju, profesionālo nozaru organizāciju un valsts lieluzņēmumu viedokļu apkopošana, plašākas sabiedrības un zinātni pārstāvošo organizāciju aptauja, kā arī zināšanu ietilpīgo nozaru uzņēmumu pārstāvju fokusgrupas, kurās tika definēti prioritārie virzieni zinātnē. Tāpat Līga Lejiņa uzrunā padomi par tās mērķiem un uzdevumiem.

Notiek diskusija par ministrijas sagatavoto konceptuālo ietvaru.

Izskan viedoklis, ka programmai būtu jāfokusējas uz Latvijas specifiku. Būtisks jautājums, uz kuru nav sniegta atbilde, ir kas ir un kur izpaužas eiropiskās vērtības.

Preses brīvības izvērtēšana Eiropā (Ungārijas piemērs).

Iekļaut programmā jautājumu izpēti par Eiropas kopienas integrāciju.

Veicināt Latvijas iedzīvotāju un latviešu diasporas piederību Latvijai.

Kultūras un vēstures nozīmīgums identitātes veidošanā.

Pagātnes apzināšana Latvijas un Eiropas līmenī.

Demokrātijas nozīmīgums, valstiskuma loma apziņas veidošanā.

Demokrātisko vērtību nozīmīgums.

Vēsturisko zināšanu stiprināšana, piederības apziņas veidošana valstij ne tikai etnogrāfiskā līmenī, bet arī politiskā līmenī, kas iztrūkst un būtu jānoskaidro kādēļ.

Vēstures zināšanu pārskatīšana un pārvērtēšana.

Politisko vērtību stiprināšana, definēšana, ņemot vērā vēsturisko pieredzi. Izveidot politisko vērtību sistēmu.

Sociālo vērtību stiprināšana, izvirzot cilvēku kā galveno vērtību.

Piederības stiprināšana Latvijai, nedzīvojot Latvijā.

Sabiedrības vērtību definēšana, kuras var integrēt visās jomās, visos zināšanu līmeņos.

Migrācija un demogrāfija ir svarīgas tēmas no drošības aspekta.

Apkopojot ideju refleksijā teikto, izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis rezumē: aizbraucējiem un Latvijā dzīvojošiem ir jāiedod tādas vērtības, lai, neskatoties, kur cilvēks dzīvo, viņš paliek latvietis.

Tiek pieņemts lēmums par turpmāko darbību:

1. Sagatavot un visiem valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdes locekļiem nosūtīt apkopoto informāciju par 2014. – 2017. gada programmā "Letonika" paveikto.
2. Pēc 2 nedēļām sadarbībā ar Studiju un zinātnes administrāciju valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdes locekļiem prezentēt plašāku ziņojumu par 2014. – 2017. gada valsts pētījumu programmā paveikto.
3. Veikt pēdējos precizējumus, lai sagatavotie valsts pētījumu programmas "Letonika" uzdevumi tiktu virzīti uz Ministru kabinetu apstiprināšanai.
4. Izglītības un zinātnes ministrijas nolikuma projekta "Valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes nolikums" apstiprināšana.
5. Rīkojuma projekta "Par valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sastāvu" apstiprināšana.
6. Nākamo Valsts pētījumu programmas "Letonika" stratēģiskās vadības padomes sēdi organizēt divu nedēļu laikā, uzaicinot 2014. – 2017. gada programmas "Letonika" vadītāju.

Izglītības un zinātnes ministrijas
valsts sekretāre,
padomes priekšsēdētāja

Līga Lejiņa.

Protokolē:

Augstākās izglītības,
zinātnes un inovāciju departamenta
nozares eksperte

Velta Baseviča.